

N.F.S. Grundtvig "Havfruen"

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.16, november 2020

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1839 (SJ: 617)

Andre udgaver

PS *Poetiske Skrifter* 6

VU *Værker i Udvalg* 8

Teksten er etableret af Stine Mørk, Klaus Nielsen og Ida Marie Klahn

Punktkommentarer er skrevet af Stine Kylsø Pedersen, redigeret af Klaus Nielsen, Ida Marie Klahn, Vibeke A. Pedersen og Krista Stinne Greve Rasmussen

Indledning er skrevet af Ida Marie Klahn, redigeret af Vibeke A. Pedersen og Krista Stinne Greve Rasmussen

Tekstredigering er skrevet af Klaus Nielsen, redigeret af Ida Marie Klahn og Vibeke A. Pedersen

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning ph.d. Sophie Bønding

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

|A:307 |PS:215 |VU:128

Havfruen.

(Tilhørerne ved mine første historiske Foredrag tilegnet.)

-
- 1 I Livets Vaar,
Med gule Haar,
Blandt Piger smaa,
Med Öine blaa,
Kan meget Sært os hænde,
Og Virkeligt

Fra Skin og Sligt
Er da ei nemt at kiende.

2 | **JA:308**Med Kindhaar graat
Paa Tanke-Slot,
Med gulnet Vid,
I Höstens Tid,
Jeg derfor vel maa smile
Ved Ungdoms Syn
Og Rynke-Bryn,
Paa Skjaldens Sandsagn tvi'le.

3 | Men Dröm i Lund,
I Morgenstund,
I Blomstervang,
Ved Fuglesang
For Skjalden i hans Vugge,
Jeg dog udfandt
Er meer end Tant,
Om end Magistre mukke.

4 | **IPS:216**Thi vær saa god,
Du unge Blod!
Mig Öre laan,
Trods Hum med Haan
JVU:129Af hundrede Magistre!
Ei Fjer de fat
Faae i min Hat,
Blev de end nok saa bistre.

5 | Som fordum *Frey*,
Forvoven jeg,
Beruset halv,
I *Valaskjalv*,
JA:309Sprang op paa *Odins* Sæde,
Paa Möens Klint,
Med Öie blindt
For *Norners* Frihaands-Kiæde.

6 | Jeg tænker paa,
Jeg troer, jeg saae,
Og, först og sidst,
Jeg hörde vist,
Om ogsaa kun i Drömme,
Paa *Hlidskjalvs* Tind,

Hvad Muldvarp blind
Maa altid skævt bedømme.

7 Fra Öine vel
Der faldt som Skæl,
Og Klinte-Top
Sig skiöd vel op
Imellem Himmel-Bjerge;
Thi Öine smaa
Der oversaae
Stor-Hanserne som Dværge.

8 |PS:217|Nu i en Hast
Hvad Löst og Fast
I Öine faldt,
At melde Alt,
Det gaaer mig over Magten;
Hvad, Jorden næst,
Mig hued bedst,
At sige, det er Agten.

9 |JA:310|VU:130|En Havfru skiön
Der sad i Lön,
Paa Engebund
Ved Öresund,
Ombölget af Kiærminder,
Med Vippekrannds,
Med Regnbuglands,
Med aftenröde Kinder.

10 Hver Helt i Nord,
Selv *Age-Thor*,
Fordunkled hun
I Bögelund,
Blaaöiet og guldhaaret,
En Straalepil
Var hendes Smil,
Og klart blev Hjertesaaet.

11 Som fordum *Frey*,
Saa fandt og jeg,
Den Tue lav,
Ved sölvblaa Hav,
Höisæde, værdt at vinde,
En Throne skiön
For Halvgud-Sön,

Trods den paa Klippetinde.

- 12 |PS:218 Da sank fra Sky,
Til Bögely,
Med Aftensol,
Min Klintestol,
|A:311 Og alle Planer prude,
Med Fryd jeg ned
Til Sletten gled,
Min Höiheds-Dröm var ude.
- 13 Som fordum *Frey*,
Saa beiled jeg,
Med Bud og Bön,
I Lys og Lön,
|VU:131 Til Hjertet og til Haanden,
Men Odins Ring,
Som ingen Ting,
Forsmaade Lilje-Vaanden.
- 14 Mit gode Sværd
Til Herrefærd,
Men alt for stort
Og klodset gjort,
Til Trods for Finheds-Smagen,
Jeg klapped paa,
Gav at forstaae,
Det ledte længst om Magen.
- 15 Da sagde koldt
Den Havfru stolt:
Hvi byder ei
Du mig, som *Frey*,
Den Skat til Fæstens-Gave,
Saa jeg min Frygt
For Sværdet stygt
Med det kan dybt begrave?
- 16 |A:312|PS:219 Da fnös jeg vildt:
Din Spot er spildt,
Og tænk kun ei,
Som fordum *Frey*,
Jeg höre vil af *Loke*,
At Kvindekjær
Har solgt sit Sværd,

Sin Tröst i *Ragnaroke!*

- 17 Da tav hun kvær,
Den Havfru skiær,
Neddukked saa
I Bölgen blaa,
Som i en Afgrund aaben,
Og ene stod
I Hu saa mod
Jeg med mit blotte Vaaben.
- 18 |VU:132Hvo kun har kiær
Det skarpe Sværd,
Det kolde Jern,
Til Livets Værn,
Men seer, han Död kun volder,
Maa blegne selv
For höiröd Elv,
Naar Armene han folder.
- 19 Saa blegned jeg
Paa Kæmpevei,
Da kun omsonst
Min Galdre-Konst
|A:313Jeg prøved paa de Döde,
Da blev jeg sky
For Vaabengny,
Og angred Haardheds Bröde.
- 20 |PS:220Da op der sprang
Med Flöite-Klang
En Valhalds-Dör,
Som aldrig för
Af meer end Navn jeg kiendte,
Dermed udfoer
Et vinget Ord,
Som mig paa Tungen brændte:
- 21 "O, kom igjen,
Du Havfru væn!
Endnu engang
Duk op med Sang!
Saa vil jeg mig omvende;
O kom, see her!
Mit gode Sværd

Jeg giver Dig ihænde.

- 22 Nu ogsaa jeg,
Som fordum *Frey*,
Om Kiærlighed
Har lært Beskeed,
|VU:133*Hvordan med Sværd* den vindes.
Lad *Loke* kun
Nu bruge Mund,
Til den for evig bindes!
- 23 **|A:314**Ja, Havfru söd!
I Fredens Skiöd,
Ved Kvindens Fod
Med Helteblod,
Jeg Kæmpe-Sværdet lægger,
Og blotter kun
I Farens Stund,
Naar selv Du mig opægger!"
- 24 **|PS:221**Hvi bobbler saa
Nu Bölgen blaa?
O, Havfru-Dands!
O, Regnbu-Glands,
Og aftenrøde Kinder!
Velkommen hid,
Paa höie Tid,
Ombölget af Kiærminder!
- 25 Saa rækker Mund
Til Havets Bund,
Saa finder Ord
Den gode Jord,
Som mangefold mon bæere,
Saa toner end
"Velmödt igjen"
Fra Venner hjertenskiære!
- 26 I Aftenstund,
Ved Öresund,
I Bögesal,
Hvor Nattergal
Slaaer sine Triller söde,
Med Gammens-Röst,
Med Liv og Lyst,

Blev holdt et Stævnemøde!

- 27 |A:315|VU:134 Som fordum *Frey*,
Saa fæsted jeg
Havfruen skiön
I Lys og Lön,
Til Ægteviv i Aanden,
Hun föder huld
Mig Fugle-Kuld,
Som fjedres efterhaanden!
-
- 28 |PS:222| unge Skud
Til Stamme prud,
Af Böge-Rod,
End frisk og god,
Skiöndt Fuglen var forstummet!
Om *Hiertens-Lyst*
I eders Bryst
Jeg sang kun lidt forblummet.
- 29 I gav med Fryd
Mig Örenlyd,
Til Tale sær
Paa Kryds og Kvær,
Om Tanker og Bedrifter,
Til Skjalde-Ord
Om *Fest* i Nord,
Naar Farve Tiden skifter.
- 30 Ved Straalerand
Om *Grækenland*,
Ved *Nordens* Kaar,
Og *Danmarks* Vaar,
I vilde med mig glöde,
Og favned ömt
Foruden Skrömt,
Vort Modersmaal det söde.
- 31 |A:316|VU:135 Ja, Skjaldens Ord
Om Fred i Nord,
Og Hjertebaand
I Friheds Aand,
Til Gamle og til Unge,

Med Moders Röst
I eders Bryst
I fandt, som paa min Tunge.

32 |PS:223Hvad dybt gienlöd,
Og höit udbröd,
Til Sang i Sky,
Med Kræfter ny,
Som Vin sit Fængsel sprænger!
Nu er det sandt,
De Danske vandt,
Ei raader *Grændel* længer!

33 Med Aand for Vind
Nu blæser ind
Nyaaret godt
Den gamle Drot,
Paa *Himmelbjerg* med Luren;
Da vaagner Dyd,
Da vaagner Fryd,
Med *Hjertedybs-Naturen!*

N. F. S. Grundtvig
